

BASIN BÜLTENİ

14 Mart 2019

EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI SON 10 YIL VE SON 5 YILLIK DÖNEMDE ENFLASYONUN 57 PUAN VE 10 PUAN ÜZERİNDE GETİRİ SAĞLADI.

LUDENS İleri Finansal Hizmetler'in Aralık 2018 itibarı ile hazırladığı "Emeklilik Fonları Performans Raporu"na göre Gönüllü Bireysel Emeklilik Fonlarının ağırlıklı ortalama net getirisi, son 5 yılda TÜFE'nin 10 puan, son 10 yılda 57 puan ve Gönüllü Bireysel Emeklilik Sistemi (BES)'nin başladığı 2004 yılından beri ise TÜFE'nin oldukça üzerinde (yaklaşık 167 puan) getiri elde etmiştir. 2018'de ise emeklilik fonlarının ağırlıklı ortalama getirisi enflasyonun 6 puan altındadır.

Bireysel emeklilik sistemi Aralık 2018 itibarı ile 15.yılıni geride bırakarak yaklaşık 12 milyon katılımcıya ulaşmıştır. Bu katılımcıların 6,9 milyon kişisi gönüllü BES ve 5 milyon kişisi Otomatik Katılım Sistemi'ndedir (OKS). 2018 sonu itibarıyla BES'te toplam portföy büyüklüğü yaklaşık 93,1 milyar TL olmuştur. Bu büyüklüğün 88,5 milyar TL'lik kısmı gönüllü BES ve 4,6 milyar TL'lik kısmı OKS'de yer almaktadır. Gönüllü BES'e devlet katkısının getirildiği 2013 senesinden bu yana rakamlar incelendiğinde portföy büyüklüğünün yaklaşık 4 katına, katılımcı sayısının da 2 katına çıktığını söylemek mümkündür.

Bireysel emeklilik sisteminde 2018 yılının son 3 ayında öne çıkan başlıklar:

- Bir emeklilik şirketine ait toplam emeklilik fonu portföyünün yüzde 40'ından fazlasının aynı Portföy Yönetim Şirketi tarafından yönetilemeyeceğine ilişkin sektör duyurusu, 4 Aralık 2018 tarihinde 2018/1 sayılı başka bir sektör duyurusu ile yürürlükten kaldırılmıştır.
- Otomatik Katılım Sisteminde cayma hakkını kullananlar için daha önce 2 yıl olan zorunlu geri dönüş süresi 3 yıla uzatılmıştır. Hazine ve Maliye Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde otomatik katılım süresini 5 yıla kadar uzatabilecektir.

BES, uzun vadeli birikimleri esas alan bir sistem olduğundan, sistemin performansı incelenirken uzun vadeli bir bakış açısını korumak önemlidir. Buna istinaden raporda, kısa dönemler yanında analiz dönemleir olarak başlangıçtan itibaren, 10 yıl ve 5 yıl alınmıştır. Gönüllü BES fonlarına genel olarak bakıldığında, başlangıçtan itibaren ortalama yüzde 445 oranında birikimli ağırlıklı ortalama net getiri söz konusudur. 10 yıllık dönem için ortalama yüzde 203, son 5 yılda yüzde 82'lik bir getiri yaratılmışken, 2018'de bu getiri yüzde 14 seviyesindedir.

Fon kategorileri bazında bakıldığında, gönüllü BES'te başlangıçtan itibaren en yüksek getiri kamu dış borçlanma araçları emeklilik fonlarına (yüzde 544) aittir. Son 10 yılda ve son 5 yılda en yüksek getiri yine kamu dış borçlanma araçları fonları kategorisinde sağlanmış iken, 2018 yılında kıymetli maden fonları öne çıkmaktadır.

OKS emeklilik fonlarının başlangıçtan itibaren ağırlıklı ortalama getirisi yüzde 28 olup TÜFE'nin yaklaşık 1 puan altındadır.

Mevduat faiz oranları ve Gönüllü BES emeklilik fonları için stopajdan arındırılmış getiriler ile yapılan incelemede 10 ve 5 yıllık dönemlerde ağırlıklı ortalama fon getirilerinin mevduat faiz oranlarının üzerinde olduğu görülmektedir.

2018 yılı için karşılaştırma ölçütleri ile yapılan kıyaslamada karşılaştırma ölçütü getirisinin üzerinde getiri sağlayan fonların toplam fonlar içindeki payı (başarı oranı) yüzde 70'dir.

Hisse senedi ortalama ağırlıklandırılmış fon getirilerinin, BIST 100 fiyat endeksi ile karşılaştırıldığında, başlangıçtan itibaren, son 10 yıllık ve 5 yıllık dönemlerde endeksten yüksek olduğu görülmektedir. Başlangıçtan itibaren bu fark 35 puan iken son 5 yılda 24 puandır. 2018 yılında ise BIST 100 fiyat endeksi yüzde 21 değer kaybederken hisse senedi fon kategorisindeki ortalama kayıp yüzde 14'tür. Diğer bir ifade ile hisse senedi fon kategorisindeki ortalama getiri kaybı görece 7 puan daha az olmuştur.

Bugüne kadar yapılan raporlarda performansın yalnızca getiri boyutu incelenmiştir. Ancak performansın bir diğer ve getiri kadar önemli bir boyutu "risk" tir. Fonlarının alt kategorisi Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonları için getiri ve riski birlikte dikkate alan performans analizleri yapılmıştır. Bu oranlar Sharpe Oranı ve Bilgi Oranıdır. İncelemeler kategori ortalamalarına dayanmaktadır. Ancak, esas olarak her iki oran da fonları sıralamak amacıyla kullanılmaktadır.

Sharpe Oranı, bir yatırımda alınan toplam riske karşılık risksiz faiz oranı üzerinden elde edilen ek getiriyi gösteren bir katsayıdır. Bilgi oranı bir yatırımın karşılaştırma ölçütüne göre elde ettiği ek getiriyi yatırım aracının taşıdığı riske göre düzelterek ölçen bir katsayıdır. Raporda BES'e 10 yıllık inceleme döneminde bakıldığında ağırlıklı ortalama Sharpe Oranı'nın pozitif olduğu görülmektedir. 5 yıllık dönemde ise ortalama Sharpe Oranı negatiftir.

Ağırlıklı ortalama Bilgi Oranının tüm inceleme dönemlerinde pozitif olduğu görülmektedir. 5-yıllık dönem ve 2018 yılı incelendiğinde Bilgi Oranı negatif olan fon bulunmamaktadır. Bunun anlamı, tüm fonlar aktif yönetim becerisi göstermişlerdir.

"Rapora Ludens'in (www.ludens.com.tr) ve TKYD'nin (www.tkyd.org.tr) web sitelerinden ulaşılabilir."

Bilgi için: Burcu Dölek Tel: 0212 279 03 99 e-posta: burcudolek@tkyd.org.tr

TKYD hakkında:

1999 yılında kurulan ve üyeleri ağırlıklı olarak portföy yönetim şirketlerinden oluşan TKYD, Kamu otoritesi ile finansal sektörün arasında köprü olma işlevinin yanı sıra, sektörde temel standartların geliştirilmesi ve kurumsallaşmaya katkı alanında çalışmalar yürütüyor.